

Sygn. akt I C 308/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Maria Stelska

Protokolant: Dorota Twardowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 czerwca 2014 roku w L.

sprawy z powództwa E. S.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki E. S. tytułem zadośćuczynienia kwotę 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia od dnia 19 grudnia 2012r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki E. S. kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 2 529,55 (dwa tysiące pięćset dwadzieścia dziewięć 55/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

V. nakazuje ściągnąć od powódki E. S., z zasądzonych na jej rzecz roszczenia, na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 2 529,55 (dwa tysiące pięćset dwadzieścia dziewięć 55/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

I C 308/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 marca 2013 roku (data stempla pocztowego k. 15) powódka E. S. wniosła o zasądzenie od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 100.000,00zł z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią męża S. S. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 20 maja 2006 roku, śmierć poniósł jej mąż S. S.. Sprawcą wypadku był kierujący samochodem osobowym marki B. o nr rej. (...) - A. O.. Zaistniały wypadek wywołał olbrzymi wstrząs w jej życiu. E. S. pozbawiona została codziennej obecności i wsparcia męża, czuła się bezradna i samotna, spadła jej aktywność życiowa, stała się apatyczna i zrezygnowana, pogorszyły się jej stosunki

z synem, co wpływało i wpływa do chwili obecnej destrukcyjnie na jej codzienne funkcjonowanie (pozew wraz z uzasadnieniem k. 2-8).

W odpowiedzi na pozew pozwane Towarzystwo (...)

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego odmówił uznania roszczenia powódki z tytułu zadośćuczynienia na podstawie art. 448kc w zw. z art. 24§1kc. Pozwany zakwestionował możliwość dochodzenia roszczenia związanego ze śmiercią osoby bliskiej wskutek zdarzeń zaistniałych przed dniem wejścia w życie ostatniej nowelizacji kodeksu cywilnego obejmującej art. 446 k.c.(czyli przed dniem 3.08.2008 r.). Strona pozwana oparła swoje stanowisko na jednolitym, utrwalonym wcześniej stanowisku judykatury, odrzucając odmienną wykładnię obowiązujących przepisów w zakresie ochrony dóbr osobistych, prezentowaną konsekwentnie w najnowszych judykatach Sądu Najwyższego (odpowiedź na pozew k. 27-38).

W toku dalszego postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie (protokół rozprawy k. 52, k. 115, k. 153).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. S., urodzony w dniu (...), był mężem powódki E. S.. Ze związku małżeńskiego urodziło się troje dzieci: córka M. oraz synowie - P. i P.. W dniu 20 maja 2006, S. S., w wieku 48 lat zginął w wypadku samochodowym. W dacie śmierci ojca, córka M. miała 25 lat, syn P. miał 22 lata, zaś syn P. miał 16 lat (bezsporne, odpis skrócony aktu zgonu k. 75, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 74, zeznania E. S. k. 52v-54 w zw. z k. 153v).

W dniu 20 maja 2006 roku w L. przy ul. (...) prowadząc w ruchu lądowym samochód osobowy marki B. o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości, naruszył umyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że przekraczając o ponad 40km/h dozwoloną prędkość, podjął na łuku drogi manewr wyprzedzania innych pojazdów i zjechał na lewy pasy ruchu, czym doprowadził do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym z przeciwnego kierunku samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...), czego następstwem była między innymi śmierć kierującego samochodem osobowym marki F. (...) S. S. (wyrok k. 72-73).

Powódka E. S. obecnie ma 54 lata, z zawodu jest kucharzem. Ukończyła Technikum Gastronomiczne w L., obecnie pracuje w przedszkolu jako kucharka. Mieszka z najmłodszym synem P., pozostałe dzieci założyły swoje rodziny i wyprowadziły się z domu. Powódka pozostawała w związku małżeńskim ze S. S. od 1981 roku. Stosunki pomiędzy małżonkami układały się bardzo dobrze, tworzyli szczęśliwą rodzinę. S. S. bardzo wspierał i pomagał żonie i dzieciom. Dochód S. S. stanowił główne źródło utrzymania rodziny. Mąż powódki pomagał też w czynnościach codziennych, dokonywał bieżących napraw, robił zakupy, pomagał w sprzątanii, zajmował się dziećmi. Powódka do chwili obecnej nie pogodziła się ze śmiercią męża. Od śmierci męża nie ma dobrych relacji z najmłodszym synem P., stał się on nerwowy, agresywny, miał problemy z nauką. Powódka czuje się bardzo samotna, kontakty z rodziną utrzymuje sporadycznie, nie ma z kim porozmawiać. Po wypadku powódka leczyła się psychiatrycznie, obecnie doraźnie przyjmuje leki uspokajające (zeznania powódki E. S. k. 52v-54 w zw. z k. 153v).

Nagła i niespodziewana śmierć męża wywołała u powódki E. S. wystąpienie zaburzeń depresyjnych o podłożu reaktywnym – psychogennym, które przejawiały się w zaburzeniach snu, myślach rezygnacyjnych, występowaniem lęku o przyszłość, obniżając jakość jej życia. Między powódką a zmarłym mężem występowały więzi, których przerwanie poprzez nagłą i niespodziewaną śmierć męża spowodowało wystąpienie u powódki cierpienia psychicznego przez okres około dwóch lat. Stan psychiczny i emocjonalny powódki obniżał jakość jej życia. Aktualnie powódce towarzyszą okresowo uczucia, takie jak smutek, czy tęsknota za nieżyjącym mężem, jednakże nasilenie tych emocji nie zagraża jej zdrowiu psychicznemu. Na dzień dzisiejszy powódka poradziła sobie z

psychologicznymi następstwami śmierci męża i nie wymaga terapii psychologicznej, czy leczenia psychiatrycznego. Powstały długotrwały uszczerbek na zdrowiu powódki wynosi 5% (opinia biegłej psycholog i psychiatry k. 104-108).

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody, zgromadzone w aktach sprawy. Dowody te obejmowały dokumenty prywatne i urzędowe (w kopiach, odpisach), których prawdziwości, autentyczności i zgodności z oryginałem żadna ze stron procesu, reprezentowanych przez profesjonalnych pełnomocników nie kwestionowała.

W sprawie przeprowadzono dowód z opinii stałych biegłych sądowych – B. O. (psychologa) oraz A. H. (psychiatry). W ramach kontroli merytorycznej i formalnej sporządzonych opinii, Sąd nie dopatrył się żadnych nieprawidłowości nakazujących odebranie im przymiotu pełnowartościowego źródła dowodowego. Biegli wskazali wszelkie przesłanki przyjętego rozumowania, przedstawili także jego tok oraz dokładnie opisali zastosowane narzędzia badawcze, zgodne z aktualnymi zasadami wiedzy obowiązującymi w dziedzinie objętej ich specjalizacją i omówili ich wyniki cząstkowe. Wnioski płynące z opinii są klarowne i wynikają z przyjętych podstaw. Sąd nie dopatrył się w nich błędów logicznych, niezgodności z życiowym doświadczeniem bądź też niespójności z pozostałym materiałem dowodowym, końcowo dzieląc wnioski specjalistów. W tych warunkach przedmiotowe opinie posłużyły za pełnowartościową podstawę dokonanych ustaleń faktycznych, pozwalając także na weryfikację wiarygodności dowodów osobowych.

Sąd obdarzył wiarą zeznania powódki E. S. w przywołanym powyżej zakresie, bowiem jej zeznania w opisanym w ustaleniach faktycznych części, znajdują logiczne oparcie w pozostałych dowodach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Na wstępie wskazać należy, iż stosownie do treści art. 822 k.c. w zw. z art. 34 ust. 1, art. 35 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i (...) Biurze (...): z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Przepisy tej ustawy, w zakresie przez nią uregulowanym, mają charakter szczególny w stosunku do przepisów Kodeksu cywilnego (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2008 roku w sprawie III CZP 115/07, OSNC 2008/9/96). Niemniej jednak dla porządku wypada wskazać, iż zgodnie z art. 435 § 1 kc w zw. z art. 436 § 1 kc, samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, nie wyłączając pasażera pojazdu, który prowadzi, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

W sprawie bezspornym był fakt, że do przedmiotowego wypadku doszło z winy kierowcy samochodu osobowego marki B. – A. O., za którą zastępczą odpowiedzialność cywilną ponosi pozwany.

Odnosząc się do żądania powódki E. S. o zapłatę zadośćuczynienia zauważyć należy, iż w przedmiotowej sprawie, z uwagi na datę zaistnienia zdarzenia wyrządzającego szkodę (20 maja 2006r.), tj. przed dniem 3.08.2008 r., zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego na gruncie stanu prawnego obowiązującego przed nowelizacją art. 446

kc, dokonaną art. 1 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731), skutkiem, której został wprowadzony do porządku prawnego art. 446 § 4 kc przewidujący zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej. Istotnie w takim przypadku wysuwana bywa teza, jak czyni to strona pozwana, iż brak było przepisu umożliwiającego powodom bezpośrednio domaganie się zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej.

Jednakże taka wykładnia przepisów przyjmuje błędnie istnienie luki prawnej, która de facto ma charakter pozorny i którą likwiduje konsekwentne, najnowsze orzecznictwo sądów powszechnych. Najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje bowiem, na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c., zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. i zasady tej nie wyłączała art. 34 przywołanej ustawy ubezpieczeniowej (tak wprost uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 20 grudnia 2012 r. III CZP 93/12 BSN 2013/1, z dnia 7.11.2012 r. III CZP 67/12, z dnia 13 lipca 2011 r. III CZP 32/11, z dnia 22 października 2010 roku III CZP 76/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku w sprawie IV CSK 307/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 grudnia 2007 roku w sprawie I ACa 1137/07). Sąd Okręgowy podziela powyższe wnioski.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy powódka E. S. w następstwie śmierci osoby bliskiej – męża, doznała rozstroju zdrowia wywołującego długotrwały uszczerbek na jej zdrowiu na poziomie 5%.

Z przepisu art. 24 § 1 kc wynika, iż nie każde naruszenie dobra osobistego umożliwia wystąpienie z roszczeniami ochronnymi. Jest to możliwe dopiero wtedy, gdy działanie naruszające będzie bezprawne, tj. sprzeczne z prawem lub godzące w zasady współzycia społecznego. Ciężar wykazania, że nastąpiło naruszenie dobra osobistego, zgodnie z art. 6 k.c. spoczywa na powodzie. Pozwany zaś, w celu uwolnienia się od odpowiedzialności, może wówczas wykazać, iż jego działanie naruszające dobro osobiste powoda nie ma charakteru bezprawnego.

O bezprawności decyduje wyłącznie kryterium obiektywne. Zagrożenie naruszenia lub naruszenie dobra osobistego zostanie uznane za bezprawne, jeżeli jest ono sprzeczne z szeroko rozumianym porządkiem prawnym, a więc z normami prawnymi lub regułami postępowania wynikającymi z zasad współzycia społecznego

Z przepisu art. 24 kc wynika domniemanie bezprawności, co w sposób korzystny dla pokrzywdzonego wpływa na rozłożenie ciężaru dowodu oraz ryzyka niewyjaśnienia okoliczności stanu faktycznego, od których bezprawność zależy. Z domniemania bezprawności pokrzywdzony korzysta więc zawsze wtedy, gdyby bez tego domniemania ochrona nie byłaby mu przyznana.

W przedmiotowej sprawie oczywiste jest, że śmierć S. S. – męża powódki, była w całości powiązana adekwatnym związkiem przyczynowym z bezprawnym działaniem kierowcy samochodu marki B. – A. O. (bezsporne), za którą ponosi zastępczą odpowiedzialność pozwany ubezpieczyciel.

Katalog dóbr osobistych, do którego odwołuje się art. 23 k.c., ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Nie budzi jednak wątpliwości, że przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 i 24 k.c. jest znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych niewymienionych wprost w art. 23 k.c. należy np. pamięć o osobie zmarłej, prawo do życia w pełnej rodzinie, prawo do intymności i prywatności życia, prawo do planowania rodziny lub płé człowieka.

Nie ulega wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do

życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Artykuł 71 Konstytucji stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Dobro rodziny wymienia także art. 23 k.r.o., zaliczając obowiązek współdziałania dla dobra rodziny do podstawowych obowiązków małżonków. Wiąż rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c (por. uzasadnienie Sądu Najwyższego w sprawie IV CSK 307/09).

Reasumując powyższe rozważania, należy wskazać, iż spowodowanie wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniósł mąż E. S., było bezprawnym naruszeniem dobra osobistego powódki w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie, prawa do utrzymania więzi rodzinnych.

W sprawie zostało wykazane, że sprawca wypadku, za którego odpowiedzialność ponosi pozwany, dopuścił się bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powódki, Sąd był zatem uprawniony do przyznania jej odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Na podstawie art. 448 k.c. kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Ustalenie krzywdy – i jej rozmiaru - ma podstawowe znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy, która miałaby stanowić jej pieniężną rekompensatę. Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie: rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości, a także stopnia winy sprawcy i jego zachowania po dokonaniu naruszenia (por. wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03, LEX nr 327923; wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80, OSN 1981, nr 5, poz. 81; wyrok SN z 9 stycznia 1978 r., IV CR 510/77, OSN 1978, nr 11, poz. 210).

W judykaturze akcentuje się, że na rozmiar krzywdy związanej ze śmiercią osoby bliskiej mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań, poczucie osamotnienia i pustki, wstrząs psychiczny, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem odejścia osoby bliskiej (nerwicy, depresji), stopień w jakim pokrzywdzony potrafił się znaleźć w nowej rzeczywistości (por. uzasadnienie wyroku SA w Lublinie z dnia 8.08.2012 r. I ACA 330/12).

W realiach niniejszej sprawy ustalono, iż nagła i niespodziewana śmierć S. S. wywołała u powódki E. S. wystąpienie zaburzeń depresyjnych o podłożu reaktywnym – psychogennym, które przejawiały się w zaburzeniach snu, myślach rezygnacyjnych, występowaniem lęku o przyszłość, obniżając jakość jej życia. Pomiedzy powódką a zmarłym mężem występowały więzi, których przerwanie poprzez nagłą i niespodziewaną śmierć męża spowodowało wystąpienie u powódki cierpień psychicznych przez okres około dwóch lat. Stan psychiczny i emocjonalny powódki obniżał jakość jej życia. Aktualnie powódce towarzyszą okresowo uczucia takie jak smutek, czy tęsknota za nieżyjącym mężem, chociaż nasilenie tych emocji nie zagraża jej zdrowiu psychicznemu. Na dzień dzisiejszy powódka poradziła sobie z psychologicznymi następstwami śmierci męża i nie wymaga terapii psychologicznej, czy leczenia psychiatrycznego. Powstały długotrwały uszczerbek na zdrowiu powódki wynosi 5%.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że krzywda powódki E. S. ustalona w sprawie, w opisanym powyżej wymiarze, będzie w całości zrekompensowana zadośćuczynieniem w wysokości 50.000,00zł, a kwota ta, adekwatna do ustalonych w sprawie rodzajów cierpień powódki, czasu ich trwania oraz oddziaływania na życie powódki, przy uwzględnieniu nadal odczuwanych okresowo negatywnych emocji, z pozytywnymi rokowaniami na przyszłość, są właściwe dla zatarcia negatywnych emocji lub co najmniej złagodzenia odczucia krzywdy, przy jednoczesnym utrzymaniu w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa i rekompensowaniu z góry tych skutków zdarzenia, jakie sporadycznie (okresowo) powódka będzie z pewnością odczuwać jeszcze

w przyszłości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2012 roku, sygn. akt I ACa 84/12, LEX 1124827, tak też uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z 08.12.1973 III CZP 37/73 OSNC 1974. p.145).

Dalej idące żądanie, jako niezasadne, podlega zatem oddaleniu.

Odsetki ustawowe od zasądzonego roszczenia ustalone zostały, zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 19 grudnia 2012 roku. Termin ten, w realiach niniejszej sprawy jest uzasadniony, na zasadzie art. 481§1kc. i stanowi dzień, w którym pozwany pozostawał w opóźnieniu w spełnieniu należnego powódce świadczenia pieniężnego. Decyzją z dnia 18 grudnia 2012 roku pozwany odmówił przyznania i wypłaty powódce zadośćuczynienia i decyzja ta była decyzją kończącą proces likwidacji szkody powódki (decyzja – dołączone akta szkody).

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia treść art. 100 kpc, zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Ostatecznie powódka E. S. utrzymała się z roszczeniem w 50%.

W przedmiotowej sprawie na koszty poniesione przez powódkę E. S. składa się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 3.600,00zł - ustalone na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.), 300,00zł tytułem uiszczonej opłaty sądowej od pozwu, opłata skarbową za pełnomocnictwo w kwocie 17,00 zł- ustalona na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 roku, Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.) oraz kwota 600.00zł uiszczona tytułem zaliczki na opinię biegłego. W sumie koszty poniesione przez powódkę wyniosły 4.517,00zł.

Na koszty poniesione przez pozwanego składa się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w osobie w osobie radcy prawnego w kwocie 3.600,00zł – ustalone na podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. (Dz.U. 2002/163/1349 ze zm.) oraz opłata skarbową za pełnomocnictwo w kwocie 17,00 zł- ustalona na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 roku, Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.), łącznie 3.617,00zł.

W sumie koszty poniesione przez pozwanego i powódkę wynosiły 8.134,00zł.

Wobec częściowego uwzględnienia powództwa, należało uznać, że powódka E. S. wygrała sprawę w 50%. Z uwagi na to, zarówno powódkę jak i pozwanego obciążają koszty procesu w kwocie po 4.067,00zł. Z uwagi na fakt, iż powódka poniosła koszty procesu w kwocie 4.517,00zł, należało zasądzić od pozwanego na jej rzecz kwotę 450,00zł (4.517,00zł-4.067,00zł), tytułem zwrotu części poniesionych przez nią kosztów procesu.

W toku procesu część kosztów została pokryta tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, w wysokości 5.059,10zł, w tym 4.700,00zł tytułem części opłaty sądowej od pozwu, której powódka nie miała obowiązku uiścić oraz 359,10zł tytułem wydatków na opinię biegłych. W myśl art. 113 ust. 1 u.k.s.c. pozwanego obciąża obowiązek ich zwrotu w kwocie 2.529,55 zł, natomiast w myśl art. 113 ust. 2 u.k.s.c. pozostała część, tj. kwotę 2.529,55 zł należało ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powódki.

Z tych względów, orzeczono jak w wyroku.